

Hebreos

Dios quincālakmacamini'ta'n i'Ska'ta'

1 Lakmajtza' Dios
pūlaclhūhua' cāmāca'tzinīlh
ixa'kchihuīna'nī'n ē cāmāchihuīnīlh
ixtachihuīn. Xlaca'n
maklhūhua' tatā'chihuīna'nli tī
lakmakāni'n. **2** Chuhua'j tzamā'
quilhtamacuj tū ā'xmān, Dios
quincālakmacamini'ta'n i'Ska'ta'.
Ū'tza' tī quincāmācā'tzinīni'ta'n tū
Dios lacasqui'n naca'tzīyāuj. Dios
līhui'lilh i'Ska'ta' ixtēcu' nahuan
ixlipō'ktu tū a'nan. **3** I'Ska'ta' Dios
cāxui'lilh cā'quilhtamacuj ē tū
a'nan nac a'kapūn. Cāxui'lilh chī
ixtalacasqui'nīn Dios. **3** I'Ska'ta'
Dios, xla' lacxtim chī Dios, lacxtim
ixlika'tla'. Xla' ū'tza' māpa'ksikō'
tū a'nan nac cā'quilhtamacuj ē tū
tahui'lāna'lh tālhmā'n nac a'kapūn,
ixpālacata xla' ka'lhī lītli'hui'qui.
Ū'tza' cāxapakō'lh quincuentaca'n.
Xla' tahui'lh na ixpekxtūcāna'j Dios
nac a'kapūn.

Í'Ska'ta' Dios ka'lhī lītli'hui'qui
4 Í'Ska'ta' maxqui'ca ka'tla'
lītli'hui'qui. Xla' ā'chulā' ka'lhī
lītli'hui'qui ē jā ángeles. Dios
maxqui'lh ixlītlahuat tū ā'chulā'
xaka'tla'. Ángeles jā chuntza'

cāmaxqui'ca ixlītlahuatca'n. **5** Dios
jā maktin cāhuaninī't nūn chā'tin tī
ixáangeles chī huanilh i'Ska'ta':

Hui'x quiSka'ta'.
Chuhua'j quit minTāta'.
Nā Dios jā maktin cāhuaninī't nūn
chā'tin tī ixáangeles:
Quit minTāta' pō'ktu
quilhtamacuj.
Hui'x quiSka'ta' pō'ktu
quilhtamacuj.
6 A'cxni' namacamin nac
cā'quilhtamacuj i'Ska'ta' tī
ixlacscacni't Dios huanli:
Ū'tza' catalaktaquilhpūtalh
ixlipō'ktuca'n ixáangeles Dios.

7 Dios lichihuīna'nli ángeles ē huanli:
Ángeles ixlacscujni'n Dios.
Ta'a'n jā Dios cāmacā'n.
Palaj ta'a'n hua'chi ū'ni' ē
hua'chi makli'pit.
8 Nā Dios lichihuīna'nli i'Ska'ta', ē
huanli:

Hui'x Dios ē hui'x
namāpa'ksīni'na' pō'ktu
quilhtamacuj.
Tze chī hui'x nalimāpa'ksīni'na'.

9 Hui'x lakatīya' tū xatze.
Jā laktzī'ncu'tuna' tū jā tze.
Ū'tza' līlacsacni'ta'n minDios.
Dios cā'tapāxuhuān maxqui'n
lhūhua' litli'hui'qui.

Ā'makapitzīn jā chuntza'
cāmaxqui'ca.

10 Nā Dios chihuīna'mpālh:
Hui'x, Māpa'ksīni', tla'hua'nī'ta'
ixlipō'ktu cā'quilhtamacuj
xapūla.
Hui'x tla'hua'nī'ta' ixlipō'ktu tū
a'nan nac a'kapūn.

11 Pō'ktu huā'māl natalaksputa.
Hui'x jā chuntza'.
Hui'x natahui'la'ya' tihua'na'.
Pō'ktu huā'māl natala hua'chi
xamasni' lu'xu'!

12 Jātza' caticāmaclacasqui'nca,
ixpālacata hui'x pō'ktu
xasāsti' nacātlahua'ya'.
Chuntza' chī chā'tin a'cxni'
tamakxtu xamasni' ixlu'xu' ē
lhakā' xasāsti'.
Hui'x, jā maktin catitalakpali' ē
natahui'la'ya' tihua'na'.

13 Dios jā maktin cāhuanini't nūn
chā'tin tī ixángelos chuntza' chī
huanilh ī'Ska'ta':
Catahui'la' nā quimpekxtūcāna'l
hasta quit na'iccātlaja
mintā'lāquiclhaktzi'nī'n.

14 Ángeles xalakahuan masqui
jāla laktzi'ncan. Xlaca'n tascuja
chuntza' chī Dios cāmāpa'ksī. Dios
cālakmacamin natamaktāya tī
nacāmakapūtaxtūcan.

**Ixlacasqui'nca nakexmatni'yāuj
tū Dios huan**

2 Jesús xla' ka'tla'. Ú'tza'
tzej nalilacapāstacāuj
xatze tachihuīn tū
quincātamāca'tzinīnī'ta'n. Chuntza'
jā catitaxtutāyauj na ixtej Dios.
2 Tū Dios cāmāhuanilh ángeles,
ú'tza' ixlicāna!. Ixlipō'ktuca'n
tī jā takexmatni'lh, xlaca'n

cāmakapātīnīnca. **3** Nā chuntza'
quina'n naquincātamakapātīnīnān
palh namakxtekāuj Dios
tī quincāmāpūtaxtūyān.
QuiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo,
ú'tza' tī xapūla chihuīna'nli chī
nali'a'lkapūtaxtucan. Tī takexmatli
xlaca'n quincātamāca'tzinīn ē
quincātahuanin ú'tza' tū ixlicāna!.
4 Nā chuntza' Dios māsu'yukō'lh
ixlicāna' tū cāhuanica, ixpālacata
cāmaxqui'lh limāpa'ksīn natatlaha
kempālhūhua' xalaka'tla' li'a'cnīn.
Nā cāmaxqui'ca ixlītl'i'hui'qui
Espíritu Santo chā'tunu' chuntza'
chī Dios ixtalacasqui'nīn.

Jesucristo makapūtaxtūnu'n

5 Dios jā cāmacamaxqui'nīnī't
ángeles cā'quilhtamacuj
tū līchihuīna'nāuj, ē tū
xasāsti' nahuan. **6** Jā ángeles
caticāmacamaxqui'lh
cā'quilhtamacuj.
Nacāmacamaxqui'can tachi'xcuhui't.
Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios jā
huancan:
Hui'x Dios cāpāstaca'
tachi'xcuhui't masqui jā tū
ixtapalhca'n.
Cātlahuani'ya' xlaca'n tū tze.
7 Hui'x cālimāka'tli' tachi'xcuhui't
masqui jā hua'chi ángeles.
Cātla'hua' cacālakachi'xcuhui'ca.
Cāmacamaxqui'lh natamāpa'ksī
tū hui'x tlahuani't.
8 Tachi'xcuhui't cāmacamaxqui'lh
natamāpa'ksikō'.
A'cxni' huancan natamāpa'ksikō',
chuntza' huanicu'tun tachi'xcuhui't
natamāpa'ksikō' ixlipō'ktu,
masqui jāna'j tī laktzi'n chī
tamāpa'ksīni'n. **9** Jesús ú'tza' tī

māpa'ksinī'n. Ca'tziyāuj chī pātīni'lh Jesús. Timacstī'na'juanli chī ángeles, masqui jā makās. Chuntza' lalh ixpālacata Dios lacasqui'nli xla' nanī ixpālacataca'n ixlipō'ktuca'n tachi'xcuhui't. Dios lakalhu'manīni'n ē ū'tza' Jesús līnīlh, ē ū'tza' līlakachi'xcuhui'can.

¹⁰Dios tlahuakō'nī't. Xla' cāmālacatzucukō'lh ixlipō'ktu tū a'nān, chuntza' chī ixtalacasqui'nīn. Chuntza' mini'nī' Dios macamilh i'Ska'ta' nac cā'quilhtamacuj napātīni'n, ixpālacata Dios ixlacasqui'n lhūhua' ixlacstīn natalipūtaxtu ē nata'a'n nac a'kapūn. Jesucristo pātīni'lh quimpālacataca'n, ē chuntza' tzē naquincāmāpūtaxtūyān. ¹¹Tí Jesús cāxapani'nī't ixcentaca'n, pō'ktu ixlacstīn Dios. Ixlacstīn Dios chu chā'tin tī ixTāta'ca'n chī Jesucristo. ē ū'tza' Jesucristo jā limāxana'n a'cxni' huan: "Xlaca'n quintā'timīn." ¹²Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios chī Jesús huanilh Dios:

Quit na'iclitā'chihuīna'nān quintā'timīn.

Na'icpixtīl'iñi'yān jā takēstokcan.

¹³Nā Jesús huanli:

Quit na'iclipāhuan Dios.

Nā chihuīna'mpālh:

Huā'tzā' iccātā'lahuī'lh ixlacstīn tī Dios quimaxqui'lh.

¹⁴Tzamā' lacstīn taka'lhī ixquinītca'n ē ixka'lhnī'ca'n. Nā chuntza' Jesús lītuxtūl kēxtim. Ixka'lhī ixquinīt ē ixka'lhnī'. Lacatuncuhui'lh chī chā'tin ska'ta', ixpālacata xla' nīcu'tunli ixpālacata chuntza' tzē nalīskāhui'skāhui'nī' tī ka'lhī lītli'hui'qui namaknīni'n. ¹⁵Chuntza' tzē

cālimakapūtaxtūlhl xlaca'n tī pō'ktu quilhtamacuj ixtajicua'nī' līnīn. Xla' tzē cāmaktīlh ixtajicua'tca'n. ¹⁶Jā ángeles tī cāmaktāya Jesús. Xla' cāmaktāya tachi'xcuhui't tī ixtalakapasni' Abraham. ¹⁷Ixtasqui'nī' Jesús ixltaxtūl kēxtim tī ixtachi'xcuhui't Dios tī ixtā'timīn Jesús. Chuntza' xla' quincālakhu'manān. Nā chuntza' tzē nalitaxtu xapuxcu' pālej na ixlacatīn Dios. Ū'tza' talacnūni'lh hua'chi talakalu'mān. Chuntza' tzē quincātamāpānūni'yān quincuentaca'n. ¹⁸Jesús pātīni'lh, ē chuntza' xla' tzē nacāmaktāya xlaca'n tī tapātīni'mā'nalh ē tī cāmāmakahuasīcu'tun skāhui'nī'.

Jesús lakachi'xcuhui'can

3 Hui'xina'n, tā'timīn, Dios cālacsacnī'ta'n ē ū'tza' hui'xina'n ixlacstīn Dios lihuantit. Chuhua'j cacuentatlahua'tit Cristo Jesús. Dios macamilh Cristo Jesús ē mānūlh xapuxcu' pālej na ixlacatīn Dios. Chuntza' tzē nacāmaktāya xlaca'n tī ta'a'ka'lī!. ²Jesús mākentaxtūkō'lh huā'mā' tū Dios ixmacamaxqui'nī't. Nā chuntza' Moisés mākentaxtūl na ixchic Dios tū ixmacamaxqui'nī't. ³Minī'nī' ā'chulā' calakachi'xcuhui'ca Jesús ē jā Moisés. Ā'chulā' lakachi'xcuhui'can tī tlahua a'ktin chic, ē jā tzamā' chic. ⁴Chi'xcuhui'n tzē tatlahua chic. Dios, xla' tlahuakō'nī't ixlipō'ktu tū a'nān. ⁵Moisés mākentaxtūkō'lh tū ixmacamaxqui'canī't na ixchic Dios. Xla' i'scuja na ixpu'nanca'n ixtachi'xcuhui't Dios. Xla' ixcāhuani tachi'xcuhui't tū

na'a'kspula. ⁶Cristo, xla' i'Ska'ta' Dios. Xla' pō'ktu tze tū tlahuá. Ú'tza' cāmacamaxqui'cani'l ixlipō'ktuca'n tī ixlacstīn Dios. Nā quina'n ixlacstīn Dios, palh ū'tza' nalipāhuanāuj tihui'lāna'ujcus, ē līpāxuayāuj tū mimā'cha'.

**Ixlacstīn Dios natalipāxuhua
tū Dios tlahuakō'lh**

⁷Chuntza' tatzo'kní' na ixtachihuín Dios chī huanli Espíritu Santo:

Chuhua'j palh hui'xina'n kexpa'tātit chī Dios huan, jā lacxumpin calitaxtutit.

⁸Jā lacxumpin calitaxtutit chī tī jā takexmatni'cu'tunli Dios makāstza' nac cāl'tzaya'nca ti'ya't.

⁹Mintāta'ca'n xala' pūla quintalilaktzī'ncu'tunli palh xa'iccālipātilh xlaca'n.

Chī xalacxumpin ixtahuanī't, ē masqui talaktzī'lh lī'a'cnīn tū xa'ictlahua quit tu'pu'xam cā'ta.

¹⁰Ú'tza' iccālisitzi'ni'lh a'cxni' icualh: "Xlaca'n jā makin tzej talacapāstacna'n. Jā makin takexmatli tū iclacasqui'n quit."

¹¹Ú'tza' iccālisitzi'ni'lh ē ū'tza' iclihuánli ixlīcāna' xlaca'n jā catitachā'lh jā quit iccāhuanilh nata'a'n natajaxa.

¹²Chuhua'j, tā'timīn, tzej calatā'kchokotit. Jā caxumpīn'i'l tit Dios nūn chā'tin chī hui'xina'n. Jā tze palh jā a'ka'lī'yātit Dios ē palh natapānūni'yātit Dios xalakahuan. ¹³Xatze calāhuani'tit lacxtim chuhua'j pō'ktu

quilhtamacuj tihui'lā'na'ntitcus nac cā'quilhtamacuj. Chuntza' nūn chā'tin tzē naxumpīn'i. Palh napuhuan chā'tin natlahua tū jā tze, chu ū'tza' ta'a'kskāhui'mā'lh, ē a'chulā' jā kexmatni'cu'tun Dios. ¹⁴Palh quina'n jā namakxtekāuj nalipāhuanāuj Cristo chu kēxtim chī xapūla ixlipāhuanāuj, chuntza' nā quila'ca'n nahuan tū ixla' Cristo. ¹⁵Chuntza' tatzo'kní' na ixtachihuín Dios:

Palh hui'xina'n kexpa'tātit ixtachihuín Dios, cakexpa'tni'tit.

Jā caxumpīn'i'ntit chī xlaca'n xalani'n makāstza' tī jā ixtakexmatni'cu'tun Dios nac cāl'tzaya'nca ti'ya't.

¹⁶¿Ē ca'tziyātit tīchu takexmatli ixtachihuín Dios ē jā takexmatni'lh? Xlaca'n ū'tunu'n tī cāmāxtulh Moisés nac Egipto. ¹⁷¿Ē ca'tziyātit tī ixtamakasitzī'ni'l' Dios? Dios ixcāsitzī'ni'nī'l' xlaca'n tī ixtatlahua tū jā tze tu'pu'xam cā'ta, ē ū'tza' talinilh xlaca'n nac cāl'tzaya'nca ti'ya't. ¹⁸¿Ē ca'tziyātit tīchu cālichihuīna'nli Dios a'cxni' huanli jā catitachā'lh nac ti'ya't jā natajaxa? Dios cālichihuīna'nli xlaca'n tī taxumpīn'i'lh Dios.

¹⁹Chuntza' tzē līca'tziyāuj jāla tachā'lh jā ixtachā'ncu'tumā'nalh, ixpālacata jā ta'a'ka'lī'lh ixlīcāna' tū cāhuanilh Dios.

4 Quina'n, Dios
quincāhuaniñi'ta'n tzē nachā'nāuj jā xla' hui'lacha' ē a'ntza' jā natā'jaxāuj Dios. Ixlacasqui'nca nalacapāstacāuj chī nalilatā'kchokoyāuj, ixpālacata lijicua' palh jā nachā'n chā'tin

chī hui'xina'n. ²Quina'n kexmatnī'ta'uj xatze tachihuīn chī lī'a'kapūtaxtucan. Nā xlaca'n takexmatli huā'mā' tachihuīn.

Xlaca'n chu tlakaj takexmatli. Jā ta'a'ka'lī'lh palh ixlicāna' huā'mā' tachihuīn. ³Quina'n a'ka'lī'yāuj, ē chuntza' nachā'nāuj jā hui'lacha' Dios ē natā'jaxāuj Dios. Dios cālichihuīna'nli xlaca'n tī jā ta'a'ka'lī'lh ē huanli:

Quit iccāsitzī'nī'lh xlaca'n ē ū'tza' iclihuahlx ixlicāna' xlaca'n jā catitachā'lh nac ti'ya't jā naquintā'jaxcan quit.

Chuntza' huanli Dios masqui ū'tza' ixcāxtlahuanī'ttza' jā najaxcan a'cxni' tlahuakō'lh cā'quilhtamacuj.

⁴Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios ixpālacata ixli'a'ktojon quilhtamacuj. Chuntza' huan: Dios pūjaxli ixli'a'ktojon quilhtamacuj ē jā scujli.

⁵Nā a'ntza' tatzo'kni': Xlaca'n jā catitachā'lh jā naquintā'jaxcan quit.

⁶Tí takexmatli xapūla xatze tachihuīn ixpālacata chī nali'a'kapūtaxtucan, xlaca'n jā ta'a'ka'lī'lh. Ū'tza' jā talichā'lh xlaca'n jā natā'jaxcan Dios. Chuntza' ā'makapitzīn natachā'n ē natatā'jaxa Dios. ⁷Xlaca'n jā tachā'lh, ē chuntza' Dios līlacsaci a'ktin quilhtamacuj tū māpācuhiūlh chuhua'j. Ixlilhūhua' cā'ta Dios māchihuīnilh David tī puxcu' ixuani'it. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios chī David huanli:

Chuhua'j palh hui'xina'n kexpa'tā'tit tū Dios huan, jā lacxumpin cahuantit.

Ca'tzīyāuj pō'ktu quilhtamacuj Dios cāta'sani'mā'lh ixlipō'ktu

tachi'xcuhui't ē hasta chuhua'j.

⁸Palh Josué ixcāmaxqui'lhtza' jā natajaja, Dios jā ixtilichihuīna'nli ā'a'ktin pūjaxni'. ⁹Ū'tza' lica'tzīyāuj quina'n tī ixtachi'xcuhui't Dios nachā'nāuj jā cāxui'līnī't napūjaxāuj chuntza' chī Dios jaxli ixli'a'ktojon quilhtamacuj a'cxni' cāxui'līkō'lh cā'quilhtamacuj. ¹⁰Tī natachā'n a'ntza', xlaca'n tī tatlahuakō'nī't ixlītlahuatca'n ē a'ntza' natajaja chuntza' chī Dios jaxli a'cxni' cāxui'līkō'lh cā'quilhtamacuj.

¹¹Quina'n calihui'līuj nachā'nāuj ē a'ntza' natā'jaxāuj Dios. Jā calauj chī xalani'n makāstza'. Xlaca'n jāla tachā'lh ixpālacata jā ta'a'ka'lī'lh palh ixlicāna' tū huanli Dios.

¹²Ixtachihuīn Dios hua'chi xalakahuan ē ka'līhī lītli'hui'qui ixpālacata ū'tza' scuja na quilistacna'ca'n. Ixtachihuīn Dios hua'chi kentin espada tū kēstītu' ē tzej sta'ya'nca', ē tū tzē lakchā'nkō' quilistacna'ca'n. Ū'tza' nalica'tzīyāuj palh jā tze quilistacna'ca'n ē quintalacapāstacni'ca'n. ¹³Dios pō'ktu laktzī'hui'lh. Jāla catitatzē'kni'uj Dios. Xla' lakapaskō' quilistacna'ca'n. Quina'n nalikelhtīnī'nāuj na ixlacatīn Dios tū tlahuayāuj chī chā'tunu' quina'n.

Dios līhui'līlh Jesucristo xapuxcu' pālej

¹⁴Jesucristo, i'Ska'ta' Dios, chā'nī'ntza' xla' jā hui'lacha' Dios. Xla' ū'tza' chā'tin xapuxcu' pālej tī chihuīna'n quimpālacataca'n. Chuntza' quina'n jā catimakxtekui a'ka'lī'nī'yāuj Jesucristo nūn macsti'na'j. ¹⁵Jesucristo

ū'tza' quimpālejca'n. Xla'
quincālakalhu'manān quina'n,
ixpālacata nā xla' xapūla
chuntza' ixtalilaktzi'ncu'tun
a'cxni' ixlatlā'huan nac
cā'quilhtamacuj, chuntza' chī
quina'n quincā'a'kspulamā'n.
Xla' jā tū tlahualh tū jā tze.

¹⁶Ū'tza' calitalacatzuna'jīuj na
ixlacatīn Dios. Jā cajicua'nui.
Xla' lakalhu'manīni'n.
Naquincāmaktāyayān a'cxni'
maclacasqui'nāuj.

5 Chi'xcuhi'i'n israelitas
cālilihui'līcan xanaxpuxcu'nū'
pālejni'. Chā'tunu' tascuja na
ixlacatīn Dios ixpālacataca'n
tachi'xcuhui't. Chā'tin chi'xcu' tī
xapuxcu' pālej, xla' mālacrūni'
talakalhu'mān Dios ixpālacata
nacāmāpānūni'can ixcentaca'n
tachi'xcuhui't. ²Huā'mā' pālej chu
chi'xcu', ē chuntza' makatunu'
tlahua tū jā tze. ³Ē ū'tza' lilacatzucu
cālipātī xlaca'n tī jāna'l tzej tacā'tzī
ē xlaca'n tī tatamahuasni't.
³Xla' makatunu' tlahua tū jā tze,
ē chuntza' ixlacasqui'nca xapūla
tlahua a'ktin tamacamāstā'n
nalixapacan ixcenta. Álistān
natlahua tamacamāstā'n
nacāmāpānūni'can ixcentaca'n
tachi'xcuhui't.

⁴Nūn chā'tin tī tzē natanū ixlimān
xapuxcu' pālej. Xmān Dios ū'tza'
tzē nahui'lī xapuxcu' chī ixlipālej,
chuntza' chī Dios hui'līlh Aarón.

⁵Cristo nā jā ixlimān tanūlh līpuxcu'
pālej. Dios hui'līlh ē huanilh:

Hui'x quiSka'ta' ē chuhua'
tasu'yu quit minTāta'!

⁶Nā tatzo'knī' na ixtachihuīn Dios
chī Dios huanli:

Hui'x nalitahui'la'ya' līpālej chī
tihua'nā!

Chuntza' chī mānūca
Melquisedec līpālej ē nā
chuntza' hui'x namānūca'na'.

⁷Jesucristo a'cxni' ixlatlā'huan
nac cā'quilhtamacuj, xla' ixli'orarlī
ixlīpo'ktu ixlistacna' ē i'squi'ni'
Dios hasta ixcalhuan. Dios ū'tza' tī
tzē nalakmātaxtū nac līnīn. Dios
kexmatni'lī ixoración, ixpālacata
Jesucristo xmān ixtlahuacu'tun tū
ixtalacasqui'nīn Dios. ⁸Jesucristo
masqui i'Ska'ta' Dios, xla'
ixkexmatni' ē ū'tza' līpātīni'lī.
Ū'tza' xla' līca'tzī chī tapātīni'n
tī takexmatni' Dios. ⁹Jesucristo
tzej kexmatni'līh Dios hasta jā nīlh
chuntza' chī ixtalacasqui'nīn Dios.
Ū'tza' xla' tzē nacālimakapūtaxtū
pō'ktu quilhtamacuj xlaca'n tī
takexmatni'. ¹⁰Dios lihui'līlh
xapuxcu' pālej chuntza' chī
Melquisedec.

**Lijicua' palh taspi'ttāyacan
na ixtē Dios**

¹¹Quit lhūhua' iccāhuanicu'tunān
ixpālacata Jesucristo.

Jicslīhua' ixpālacata hui'xina'n
jāna'lī lacaca'tzīyā'tit.

¹²Maclacasqui'nā'titcus
tī nacātamāsu'yuni'yān
hui'xina'n ixtachihuīn Dios tū jā
xajicslīhua'. Hui'xina'n makāstza'
a'ka'līnī'ta'ntittza', ē chuntza'
hui'xina'n tzētza' ixcāmāsu'yuni'tit
ā'makapitzīn. Hui'xina'n chī chā'tin
ska'ta' tī xmāncus leche hua' ē jāna'l
la tahuā'yan. ¹³Lacstīn tī xmāncus
leche tahua', xlaca'n jāna'l tacā'tzī
tū tze ē tū jā tze. ¹⁴Tī xastacni'tza',
xlaca'n tacā'tzītza' tū tze ē tū jā tze.

6 Chuhua'j ixpālacata hui'xina'n a'ka'l'i'nī'ta'ntittza', jātza' icticāhuanin tū cātamāsu'yuni'n xapūla. Jātza' icticāhuanin chī litzucutan a'ka'l'i'can Cristo ē chī lilakpalican quintalacapāstacni'ca'n ē chī limakxtekcan tlahuacan tū jā tze, ē chī lī'a'ka'l'i'can Dios. Chuhua'j jātza' icticāmāsu'yuni'n tū xalitzucuni' tū ixla' Dios. ²Jātza' icticāhuanin chi lī'a'kpaxcan, ē chī cālímāhua'ca'nī'can macan, ē chī nalilacastālancuana'n can, ē chī Dios naliputzāna'n. ³Chuhua'j, palh Dios lacasqui'n, chuntza' natluhayāu.

⁴Tī tataspi'ttāyanī't na ixtej Dios, jātza' la natalitaspi'tpala xlaca'n. Taca'tzīn'i'ttza' chī nalī'a'kapūtuxtucan ē chī Dios cālísicua'lanātlahua ē ixcāmaxqui'nī't ixlitli'hui'qui Espíritu Santo. ⁵Xlaca'n tacat'zī tze ixtachihuīn Dios tū ta'a'ka'l'i'nī't, ē talaktzī'nī't lī'a'cnīn tū litluhuacan ixlimāpa'ksin Jesucristo. Huā'mā' līmāpa'ksin nalimāpa'ksikō'can a'cxni' namin xasāsti' cā'quilhtamacuj. ⁶Xlaca'n tataxtutāyanī't na ixtej Dios, ē chuntza' jātza' la cālakpālipalacan chī tatlahualh xapūla. Jātza' la ixpālacata hua'chi talakmaka'nī't Jesús tī nīlh nac cruz. Hua'chi ā'maktin ixtaxtokohua'ca'pālh i'Ska'ta' Dios. ⁷Chuhua'j quit iccāhuanicu'tunān tū litalacastu'nccan. Nac cā'tacuxtu maklhūhua' la xcān. Xcān chū'hua' ti'ya't. Chuntza' lilanāna'n ē chuntza' talihuā'yan tī tascuja nac cā'tacuxtu. Chuntza' lila chī ixtalacasqui'nīn Dios. ⁸Nac

ti'ya't jā staca xmān lhtucu' ē pa'lhma', tzamā' jā tū ixtapalh. ē nalhcuyucan. Huā'mā' ti'ya't hua'chi tī tataspi'ttāyanī't na ixtej Dios.

Dios namākentaxtū tū huan

⁹Masqui chuntza' ictzo'ka quit, quit icca'tzī hui'xina'n jā taspi'ttāyanī'ta'ntit na ixtej Dios. Tzej tasu'yu hui'xina'n a'ka'l'i'yā'tit. ¹⁰Pō'ktu tū Dios tlhua, pō'ktu tze. Xla' jā catipātza'nkālh chī scujnī'ta'ntit ē chī pāxqui'yā'tit Dios. Chuntza' tasu'yu ixpālacata hui'xina'n cāmaktāya'nī'ta'ntit ā'makapitzīn tī ta'a'ka'l'i' ē ticāmaktāyapā'na'ntitcus. ¹¹Quit iclacasqui'n milipō'ktuca'n hui'xina'n cascujtit chuntza' tihui'lā'na'ntitcus nac cā'quilhtamacuj. Chuntza' nalimaktini'nā'tit ixlipō'ktu tū hui'xina'n ka'lhi'pā'na'ntit. ¹²Jā iclacasqui'n laclhquititni' nalitaxtuyā'tit. Iclacasqui'n nacāmaksca'tā'tit ā'makapitzīn tī ta'a'ka'l'i' tī tatāyanī'mā'nalh. Xlaca'n tamaktini'mā'nalh tū Dios cāmālacnūni'lh.

¹³A'cxni' Dios huanilh Abraham tū natluhuanī', Dios tapācuuhilh ixā'cstu, ixpālacata jā tī ā'chā'tin ā'chulā' xaka'tla!. ¹⁴Dios huanili: Ixlīcāna' na'icsicua'lanātlahuayān. Ixlīcāna' na'icmaxqui'yān lhūhua' minatā'natna'. ¹⁵Abraham pō'ktu quilhtamacuj ka'lhitilh ē jā lakachā'nī'lh. Chuntza' maktini'lh tū Dios ixuanini't. ¹⁶A'cxni' chā'tin chi'xcu' huan ixlīcāna' tū xla' chihuīna'n,

xla' māpācuhuī ā'chā'tin tī ā'chulā' xaka'tla' ē tzē namakapātīnīn palh jā namākentaxtū. Chuntza' taliko'xamixa tī ixtatā'lāquilhnī ixpālacata taca'tzī tzamā' chi'xcu' namākentaxtū. ¹⁷Nā Dios tapācuhuīlh ixalstu. Chuntza' tlahuall ixpālacata ixlacasqui'n nataca'tzī tachi'xcuhuīt tzamā' ixlicāna' ē xla' namākentaxtū tū huanli. ¹⁸Quina'n ca'tziyāuj ixlicāna' tū Dios huanli, ixpālacata tapācuhuīlh ixalstu ē xla' jā maktin a'kskāhui'nin. Ū'tza' lipāxuayāuj ixpālacata Dios quincālakapāxtokni'yān tū jā tze. Dios huanli quincāmakapūtaxtūnī'ta'n. Chuhua'j ca'tziyāuj ka'lhiyāuj xasāsti' quilatamatca'n tū jā catilaksputli. ¹⁹Ca'tziyāuj naka'lhiyāuj quilatamatca'n tū jā catilaksputli, ē chuntza' jā tamakchuyinī'ta'uj. Chuntza' ka'lhiyāuj quina'n hua'chi tū tzancstāya. Ca'tziyāuj natanūyāuj nac a'kapūn. ²⁰A'ntza' xapūla tanūnī't Jesús jā natanūyāuj. Xla' tā'chihuīna'n Dios quimpālacataca'n, ixpālacata xla' lītaxtulh xapuxcu' pālej po'lktu quilhtamacuj chī Melquisedec.

Jesucristo lihui'licanī't lipālej chuntza' chī ixui'lh Melquisedec

7 Tzamā' Melquisedec xla' puxcu' ixuani't nac Salem ē nā ixpālej Dios xala' nac a'kapūn. Melquisedec tā'lāpāxtokli Abraham a'cxni' xla' ixtasp'i tmā'lh nac lāmagnīn jā ixcāmaknīnī't xanapuxcu'nū!. Melquisedec sicua'lanātlahuallh. ²Abraham maxqui'lh tū

ixli'a'kcāuj ixlipō'ktu tū ixlīminī't nac lāmagnīn. Ixtacuhuīni' Melquisedec huanicu'tun "tī xapūla xatze puxcu!." Xla' puxcu' ixuani't nac Salem. Chuntza' ixtacuhuīni' huanicu'tun "puxcu' tī cāmāko'xamixi' tachi'xcuhuīt." ³Jā tatzo'knī' ixtacuhuīni' ixtatā' nūn ixtzī' Melquisedec. Jā tatzo'knī' nūn chā'tin ixpap. Jā tatzo'knī' a'cxni' Melquisedec lacatuncuhuī'lh ē nūn a'cxni' nīlh. Chuntza' chī chā'tin pālej ixuani't chī tihua'na', chuntza' chī i'Ska'ta' Dios.

⁴Ca'tzīcan Melquisedec, xla' chā'tin chi'xcu' xaka'tla'. Chuntza' ca'tzīcan chī Abraham, xla' quimpapca'n quina'n israelitas ē xla' maxqui'lh Melquisedec tū ixli'a'kcāuj ixlipō'ktu tū tlajalh nac lāmagnīn.

⁵Ū'xū'nātā'natna' Leví tī pālejni' ixtahuanī't, xlaca'n tamaktini'lh tū ixli'a'kcāuj tū ixtatlajca'n ixtā'israelitasca'n. Chuntza' ixui'lh limāpa'ksin. Tamaktini'lh ixtā'israelitasca'n, masqui xlaca'n nā i'xū'nātā'natna' Abraham ixtahuanī't, ixpālacata Abraham ū'tza' ixpapca'n ixlipō'ktuca'n israelitas. ⁶Melquisedec, masqui jā ixtalakapasni' Leví ixuani't, xla' maktnī'lh tū ixli'a'kcāuj tū ixtatlaj Abraham. Abraham ū'tza' tī Dios huanilh namaxqui' lhūhua' ixnātā'natna'. ⁷Chuntza' ca'tzīcan Melquisedec ā'chulā' xaka'tla' ē jā Abraham. Ū'tza' ca'tzīcan ā'chulā' xaka'tla' tī sicua'lanātlahuana'n ē jā tī sicua'lanātlahuacan.

⁸Ū'xū'nātā'natna' Leví tī ixtamaktini'n tū ixli'a'kcāuj tū

ixtatlajca'n israelitas, ē xlaca'n tanīlh chuntza' chī ixlipō'ktuca'n tachi'xcuhuít. Melquisedec hua'chi xalakahuancus, ixpālacata jā tatzo'kni' na ixtachihuín Dios palh nilh. ⁹Í'xū'nātā'natna' Leví ixtamaktiní'n tū ixli'a'kcāuj ixtatlajca'n israelitas. Tzē nahuanāuj Leví xokolh a'cxni' Abraham xokoni'lh Melquisedec. ¹⁰Chuntza' tzē nahuanāuj ixpālacata Leví i'xū'nātā'nat Abraham ixuaní't, ē masqui jāna'j ixlacatuncuhui'nī't a'cxni' Melquisedec tā'lāpāxtokli Abraham. ¹¹Í'xū'nātā'natna' Leví, tī pālejní' ixtahuani't, xlaca'n ixtascuja chuntza' chī līmāpa'ksin tū Dios maxqui'lh Moisés. Huā'mā' limāpa'ksin jāla lactze cātlahua tachi'xcuhuít chuntza' chī Dios lacasqui'n. Chuntza' ixlacasqui'nca ā'chā'tin pālej chī Melquisedec ē jā chī Aarón. ¹²A'cxni' natatanū xalacxtuncnu' pālejní', ixlacasqui'nca nalakpalican limāpa'ksin. ¹³Xasásti' pālej, ū'tza' Māpa'ksini' Jesucristo. Xla' jā i'xū'nātā'nat Leví. Xla' i'xū'nātā'nat Judá. Í'xū'nātā'natna' Judá, jā ixa'nan ā'chā'tin pālej. ¹⁴Ca'tzikó'can quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo, xla' i'xū'nātā'nat Judá ixuaní't. Moisés, a'cxni' līchihuina'nli pālejní', jā līchihuina'nli Judá ē i'xū'nātā'natna'.

¹⁵Chuhua'j tzej ca'tzícan tanūní't xtum pālej. Ú'tza' huā'mā' Jesucristo. Xla' chī Melquisedec. ¹⁶Melquisedec jā tanūlh līpālej chuntza' chī ixtahui'latac'a'n tachi'xcuhuít. Nā chuntza'

Jesucristo. Xla' tanūlh līpālej ixpālacata xla' ka'lhī līmāpa'ksin tū jā maktin catisputli, ixpālacata xla' natahui'la pō'ktu quilhtamacuj. ¹⁷Tatzo'kni' na ixtachihuín Dios ixpālacata Cristo:

Hui'x chā'tin pālej pō'ktu quilhtamacuj.

Hui'x chī Melquisedec.

¹⁸Chuhua'j līmāpa'ksin tū Dios maxqui'lh Moisés jātza' tū ixtapalh, ixpālacata jāla lactze quincātlahuayān chī Dios lacasqui'n. ¹⁹Huā'mā' līmāpa'ksin jāla quincātlahuayān lactze. Cristo xalactze quincātlahuán ē chuntza' tzē nalilaktalacatzuna'jīyāuj Dios.

²⁰Dios huanli ixlicāna' nalihui'lí Jesucristo līpālej. ²¹Jā chuntza' huanli a'cxni' tatanūlh ā'makapitzin pālejní'. Chuntza' huan ixtachihuín Dios jā huan:

Māpa'ksini' Dios mālactzeyīlh ē xla' namākentaxtū tū huan:

"Hui'x chā'tin pālej pō'ktu quilhtamacuj.

Hui'x chī Melquisedec."

²²Ixtalacāxtlahuan Jesús ū'tza' ā'chulā' xatze ē jā tū xapūla.

²³Ā'makapitzin pālejní' lhūhu'a' ixtahuani't ixpālacata ixtanítelha ē ixtatanútelha ā'makapitzin.

²⁴Jesucristo xla' huī'lh pō'ktu quilhtamacuj ē jā makxteka līpālej. Jā catitanūlh ā'chā'tin ixlakxoko. ²⁵Ū'tza' Jesucristo

tzē nacālimakapūtaxtūkō' ixlipō'ktuca'n tī tatapa'ksini' Dios ixpālacata Jesucristo. Huā'mā' tzē natlahua ixpālacata xla' huī'lh pō'ktu quilhtamacuj ē pō'ktu quilhtamacuj squi'ni'mā'lh Dios ixpālacataca'n tī ta'a'ka'i'.

²⁶ Jesucristo xla' xapuxcu' pālej chuntza' chī ixlacasqui'nca. Ixlipō'ktu tū tlahuia, pō'ktu tze. Jā tlahuani' tū jā tze ā'chā'tin. Jā tū tlahuani't tū jā tze. Xla' jā chī xlaca'n tī tatlahua tū jā tze. Xla' hui'lacha' nac a'kapūn jā lakachi'xcuhui'can. ²⁷Xla' jā chī ā'makapitzin xanapuxcu'nu' pālejni'. Xlaca'n lakali lakalī talilakatāya pūla tū ixpālacata ixcentaca'n ū'tunu'n ē ā'listān ixpālacata ā'makapitzin. Jesucristo jā chuntza' tlahuia. Xla' mālacnūlh xmān a'ktin talakalhu'mān. Xmān maktin mālacnūlh a'cxni' tamacamāstā'lh ixlimān nac cruz. Huā'mā' talakalhu'mān natāyani' ixlipō'ktu quilhtamacuj. ²⁸Chuntza' chī limāpa'ksin tū Dios maxquī'lh Moisés, ixcalihui'līcan chi'xcuhui'n chī xanapuxcu'nu' pālejni'. Chi'xcuhui'n ixtahuanī't, ē chuntza' ixtatlahua tū jā tze. A'cxni' maxquī'canī'ttza' huā'mā' limāpa'ksin, Dios huanli ixlicāna' nalihui'li ī'Ska'ta' lipālej. Lihui'lilih lipālej ixlipō'ktu quilhtamacuj. Chuntza' pālej litahuī'lh chī Dios ixlacasqui'n.

Jesús tlahuahal xasāsti' talacāxtlahuan

8 Tū iccāhuanimā'n, ū'tza' huā'mā': Jesucristo, xla' xapuxcu' pālej chuntza' chī ixlacasqui'nca. Xla' tā'chihuīna'n Dios quimpālacataca'n. Xla' hui'lacha' na ixpekxtūcāna'j Dios nac a'kapūn. ²Xla' ū'tza' xapuxcu' pālej nac templo tū hui'lacha' nac a'kapūn. Tzamā' templo tlahuahal Dios ē jā tachi'xcuhui'lt. ³Ixlītlahuat

chā'tin xapuxcu' pālej, xla' mālacnūni' Dios talakalhu'mān. Nā ixtasqui'nī Jesucristo namālacnūni' Dios talakalhu'mān. ⁴Palh Jesucristo latlā'huancus cahuālh nac cā'quilhtamacuj, xla' jā ixلال lipālej, ixpālacata pālejni' huā'tzā' tamālacnūni' Dios talakalhu'mān chuntza' chī limāpa'ksin tū Dios maxquī'lh Moisés. ⁵Tū pālejni' huā'tzā' tlahuia, xla' chī xmān tlahuahualakamakxtu tū tlahuacan nac a'kapūn. Nā chuntza' Moisés. A'cxni' xla' ixtlahuamā'lh xako'xka' templo, Dios huanilh:

Catla'hua'kō'j chuntza' chī māsu'yuni'ca' nac sipej tū huanican Sinaí.

⁶Ā'chulā' xatze tū tlahuia xapuxcu' pālej tī Jesucristo. Ā'chulā' xatze talacāxtlahuan tū Jesucristo tlahuahal, ixpālacata naliko'xamixa Dios. Huā'mā' ā'chulā' xatze, ixpālacata chuntza' chī huā'mā' talacāxtlahuan, Dios nacātlahuani' tachi'xcuhui't tū ā'chulā' xatze tamālacnūn.

⁷Xapūla talacāxtlahuan jā a'cchā'lh tū ixtasqui'nī. Ū'tza' litlahuaca ixli'a'ktu' talacāxtlahuan. ⁸Dios ixca'tzī tachi'xcuhui'lt jā tamākentaxtūlh. Tatzo'knī' na ixtachihuīn Dios chuntza' chī Dios huanli:

Namin a'ktin quilhtamacuj a'cxni' quit na'ictlahua a'ktin xasāsti' talacāxtlahuan.

Na'iccātā'cāxtlahua tachi'xcuhui'lt israelitas ē i'xū'nātā'natna' Judá.

⁹Jā chī talacāxtlahuan tū iccātā'tlahualh i'xū'nāpapna'ca'n a'cxni'

- iccāmāxtulh nac ti'ya't jā
huanican nac Egipto.
- Xlaca'n jā tamākentaxtūlh
talacāxtlahuan tū
iccātā'tlahualh xlaca'n.
- Ū'tza' iccālimāpānūni'lh quit.
- 10** A'cxni' namin tzamā'
quilhtamacuj, na'iccātā'tlahua
ā'a'ktin talacāxtlahuan
tachi'xcuhui't israelitas.
- Tzamā' talacāxtlahuan chuntza'
nala: Quit na'iccāmāca'tzīnī
quilimāpā'ksīn.
- Xlaca'n natakexmatni'cu'tun.
Quit ixDiosca'n na'icuan.
- Xlaca'n quintachi'xcuhui't
natahuan.
- 11** Jā tī chā'tin catihuanih ixtā'tin
nūn ixtā'chic: "Ixlacasqui'nca
hui'x nalakapasa' Dios."
Jā chuntza' catitalāmāsu'yuni'lh,
ixpālacata ixlipō'ktuca'n
naquintalakapasa tī xalaka'tla'
ē xalacstīn.
- 12** Quit na'iccālakalhu'man xlaca'n
ē na'iccāxapani' ixcentaca'n.
Jātza' maktin ictilacapāstacli
ixcentaca'n.
- 13** Dios līchihiuīna'nli ā'a'ktin xasāsti'
talacāxtlahuan. Chuntza' ca'tzīcan
xapūla talacāxtlahuan jātza' tū
ixtapalh ē xamasni'tza' jātza' catim
aclacasqui'nca.
- Chi makapāxuīcan Dios chuntza'**
chi xasāsti' talacāxtlahuan
- 9** Xapūla talacāxtlahuan
māsu'yu'lh chi
līlaktaquilhpūtacan Dios. A'ntza' jā
ixtakēstokcan nalaktaquilhpūtacan
Dios, xla' ū'tza' ixtatlahuatca'n
tachi'xcuhui't. **2** Tatlahualh
a'ktin templo tū xamako'xka'.

Ixka'lhī a'ktin lu'xu' tū ixmāpitzi
a'ktu' cuarto. Xapūla cuarto
ixui'lh tū ixpūyāhuacan cera.
Ixyālh a'ktin mesa jā ixui'lh
pāntzīn tū ixlilakatāyacan
Dios. Huā'mā' cuarto ixuanican
Xatasicua'lanātlahuan. **3** Na
ixchakēn lu'xu' ixui'lh ā'a'ktin
cuarto jā ixuanican Ā'chulā'
Xatasicua'lanātlahuan. **4** Huā'mā'
cuarto ixyālh a'ktin pūmacamāstā'n
xa'oro jā ī'lhcuyucan siyensu.
Nā a'ntza' ixui'lh a'ktin caja
ixlīmactlahuacanī't oro. Na
ixpūlacni' tzamā' caja ixtojōmā'lh
a'ktin tla'ma'nc xa'oro tū
ixpūtojōmā'lh maná. Nā nac caja
ixtojōmā'lh ixpāla'c Aarón tū
ixa'kpu'nīt ē nā a'ktu' chihuix jā
ixtzo'kcanī't a'kcāuj līmāpā'ksīn.
5 Na ixkelhni' caja ixtayāna'lh
chā'tu' ángeles xa'oro. Ixpekenca'n
ixtalaksta'nka'nīt na ixkelhni' caja.
A'ntza' jā ixmacamāstā'can cuenta
na ixlacatīn Dios. Chuhua'lj jātza' la
ictilichihuīna'nli ā'chulā'.

6 Chuntza' ixlacāxlakō'nīt
ixlipō'ktu. Pālejni' lakalí lakalí
ixtatanū nac xapūla cuarto ē
ixtatlahua tū ixtascujūtca'n.

7 Xmān xapuxcu' pālej tzē ixtanū
nac ā'a'ktin cuarto. Xmān
maktin ixtanū a'ktin cā'ta.
A'cxni' ixtanū, ixmānū ka'lhnī'
tū ixmālacnūni' Dios. Huā'mā'
tū ixmālacnū ixpālacata chu
ū'tza' ē nā tū ixpālacataca'n
tachi'xcuhui't. **8** Chuntza' Espíritu
Santo quincāmāsu'yuni'yān
lihuan ixlīmān xapuxcu' pālej tzē
ixtanū na ixli'a'ktu' cuarto, jāna'j
ixcāmāsu'yuni' Dios chi' nalitanūcan
nac a'kapūn. A'ntza' nac a'kapūn

jā ā'chulā' tasicua'lanātlahuan.

⁹Huā'mā' templo xako'xka' hua'chi a'ktin tatlahualakamakxtu chuntza' chī a'nān chuhua'j. Masqui xlaca'n ixtamālacnū talakalhu'mān ē xatamaknīn animalh, xlaca'n jāla ixtaca'tzī palh ixlicāna' ixcāmāpānūni'lh ixcentaca'n.

¹⁰Tahu'i'lat tū ixtamākentaxtū, ixpālacata ū'tza' tū ixtahua' ē chu ū'tza' tū ixtalipaxa ē chu ū'tza' tū ixtalilakche'kē' ixpulātuca'n chuntza' chī ixtahui'latca'n. Tzamā' tahui'lat ixtamākentaxtū a'cxni' Dios jāna'j ixtlahua xasāsti' talacāxtlahuan.

¹¹Chuhua'j tlahuacanīt xasāsti' talacāxtlahuan. Cristo litanūni't xapuxcu' pālej. Xla' tlhua ixtascujūt xapuxcu' pālej nac a'ktin templo jā ā'chulā' ka'tla' ē ā'chulā' tze. Huā'mā' templo jā ixtatlahuatca'n chi'xcuhui'n, ixpālacata jā xala' nac cā'quilhtamacuj. ¹²Ā'makapitzīn xapuxcu' pālejni' ixtatanū na ixli'a'ktu' cuarto ē ixtamānū ixka'lhni'ca'n chivo ē huācax.

Tzamā' ka'lhni' ixtamālacnūni' Dios. Ka'lhni' tū Cristo mālacnūlh, xla' ū'tza' tū ixka'lhni'. Xmān maktin mālacnūlh. Chuhua'j tanūni'ttza' nac a'kapūn jā ā'chulā' xatze. Ū'tza' tzē nalixoko quincuentaca'n pō'ktu quilhtamacuj. ¹³Pālejni' xlaca'n ixtalilacapa'lhnini'n ixka'lhni'ca'n chivos ē huācax ē xalhca'ca'n huācax tū ixtalhcuyu. ¹⁴Ixka'lhni' Cristo tzē natlahua tū ā'chulā' xatze ē jā ixla' animalh. Maktāyālh Espíritu Santo tī hui'lh pō'ktu quilhtamacuj. Chuntza' Cristo tamacamāstā'lh ē litaxtulh a'ktin

talakalhu'mān na ixlacatīn Dios.

Tzamā' talakalhu'mān ixlicāna' xatze. Ixka'lhni' Cristo māpānū quincuentaca'n, ē chuntza' lakpalilh quintalacpāstacni'ca'n. Chuhua'j jātza' tū tū quincāmāmakchuyiyān chī xapūla ixtlahuayāuj tū jā tze. Chuntza' tzē tā'scujāuj Dios xalakahuan.

¹⁵Cristo ū'tza' tī cāxtlahualh xasāsti' talacāxtlahuan. Chuntza' Dios nacāsicua'lanātlahua pō'ktu quilhtamacuj xlaca'n tī cāta'sani'nī't, chuntza' chī Dios huanli xapūla. Cristo nīnī'ttza' quimpālacataca'n, ē chuntza' tzē nacāxapanī' ixcentaca'n tī tatlahuanīt tū jā tze chuntza' chī huan limāpa'ksin tū xapūla talacāxtlahuan. ¹⁶A'cxni' chā'tin chi'xcu' tzo'ka a'ktin ca'psnap ixpālacata namāstā' ixtalakalhu'mān, jāna'j tū ixtapalh a'cxni' jāna'j laksputa tzamā' chi'xcu'. ¹⁷A'cxni' laksputa tī tlahuani't tzamā' ca'psnap, a'cxni'cus quilimacuan tū ixtzo'knī't. ¹⁸Nā chuntza' Dios a'cxni' cātā'tlahualh xapūla talacāxtlahuan tachi'xcuhui't, ixtasqui'nī nani lakatin animalh.

¹⁹Moisés xapūla cāhuanilh tachi'xcuhui't ixlipō'ktu chuntza' chī huanli limāpa'ksin. Ā'līstān mā'ca'lh ixmakchi'xit borrego tū xatzu'tzo'ko na ixpeknī' hisopo ē lilakmojōlh ixka'lhni' huācax ē chivo tū ixtā'mālacxtuccanīt xcān. Līlaxmani'lh ca'psnap jā ixtatzo'knī' limāpa'ksin. Cālitlahualh ka'lhni' na ixa'kxākca'n tachi'xcuhui't. ²⁰Huanli Moisés: "Huā'mā' ka'lhni' māsu'yu tzucunī'ttza'

talacāxtlahuan tū hui'xina'n namākentaxtūyā'tit chuntza' chī māpa'ksin'i'nī't Dios." ²¹Nā chuntza' Moisés lītlahualh macst'i'na'j ka'lhnī' nac templo xako'xka' ē nā ixlipō'ktu tū ixui'lh a'ntza' tū ixmaclacasqui'ncan na ixlacatīn Dios. ²²Chuntza' chī huan huā'māl limāpa'ksin, ka'lhnī' pō'ktu lixapacan cuenta. Palh jā tamālacnūni' Dios ka'lhnī', Dios jā cāmāsputūnu'nī' ixcentaca'n tachi'xcuhuī't.

**Cristo cāmāpānūni'lh
ixcentaca'n tachi'xcuhuī't**

²³Chuntza' ixcāliche'kē'can ixka'lhnī' huācax ixlipō'ktu tū ixui'lh nac templo xako'xka'. Tzamā' xmān hua'chi tlahualakamakxtucan tū hui'lacha' nac a'kapūn. A'ntza' nac a'kapūn ixlacasqui'ncan namālacnūni'can Dios a'ktin talakalhu'mān tū ā'chulā' xatze. Cristo hui'lacha' nac a'kapūn. Xla' ū'tza' mālacnūni'lh Dios a'ktin talakalhu'mān. Huā'māl talakalhu'mān ū'tza' ā'chulā' xatze. ²⁴Cristo jā a'ntza' hui'lh nac templo tū tlahualani't tachi'xcuhuī't. Tzamā' templo tū yālh nac cā'quilhtamacuj xmān hua'chi tlahualakamakxtucan tū hui'lacha' nac a'kapūn. Cristo tanūni't nac a'kapūn. A'ntza' hui'lh na ixlacatīn Dios. A'ntza' squi'nī' Dios quimpālacataca'n. ²⁵Xapuxcu' pālej xala' nac cā'quilhtamacuj, xla' tanū xmān maktin a'ktin cā'ta nac templo jā huanican Ā'chulā' Xatasicu'a'lanātlahuan. A'cxni' tanū, lē'n a'ktin talakalhu'mān tū ixka'lhnī' animalh. Cristo jā

chuntza' tlahualh. Jā maklhūhua' talacnūlh. ²⁶Palh xla' ixtalacnūlh maklhūhua', maklhūhua' ixnīlh a'cxni' tzuculh cā'quilhtamacuj. Xla' jā maklhūhua' nīnī't. Xmān maktin milh nac cā'quilhtamacuj a'cxni' lakspul xapūla tlacāxtlahuan. Nīlh ē chuntza' cālīmāpānūni'lh ixcentaca'n tachi'xcuhuī't. ²⁷Quilipō'ktuca'n nanīyāuj xmān maktin. Ā'listān Dios naquincākelhasqui'nīyān. ²⁸Nā chuntza' Cristo, xmān maktin tlahualh talakalhu'mān ē chuntza' lixokolh ixcentaca'n tachi'xcuhuī't. Jātza' ā'maktin catimilh pātīni'n. A'cxni' namin ixlimaktu', nacāmakapūtaxtūkō' tī taka'l'hīmā'nalh.

10 Dios maxqui'lh Moisés limāpa'ksin. Huā'māl limāpa'ksin jāla quincātlahuani'yān tū Cristo quincātlahuani'yān. Tzamā' limāpa'ksin hua'chi tlahualakamakxtucan i't tū ā'chulā' xatze. Chuntza' chī huan huā'māl limāpa'ksin, cā'ta cā'ta chu ū'tza'tza' tū tamālacnūni' Dios talakalhu'mān. Tzamā' talakalhu'mān tū mālacnūcan chuntza' chi huan tzamā' limāpa'ksin jāla cātlahua lactze xlaca'n tī chuntza' talilaktaquilhpūta Dios. ²Palh tzamā' limāpa'ksin ixcāmāpānūni'lh cahuālh ixcentaca'n, xlaca'n jātza' ixtitamakca'tzilh palh talaclē'ncus, ē chuntza' ixtamakxtekli tamālacnū talakalhu'mān. ³Tzamā' limāpa'ksin jāla cāmāpānūni' ixcentaca'n. Tzamā' talakalhu'mān tū mālacnūni'can Dios, xla' xmān cāmāpāstaquī ixcentaca'n cā'ta cā'ta. ⁴Tzamā' talakalhu'mān

jā cāmāpānūni' ixcentaca'n,
ixpālacata ixka'lhn'i'ca'n toros ē
chivos jā tū līmacuan.

⁵ Ú'tza' līhuanli Cristo a'cxni'
ixmimā'lhtza' nac cā'quilhtamacuj,
huanilh Dios:

Hui'x jā lacasqui'na'
namālacnūni'ca'na'
ixka'lhn'i' animalh ē nūn tū
līlakatāyaca'na'!

Hui'x quincāxtlahuani'nī'ta'
a'ktin macni', ē chuntza' tzē
na'ictalacnū quina'cstu.

⁶ Jā lakatiya' chī lakahui'līca'na'
animalh tū lhcuyucan nac
pūmacamāstā'n.

Jā lakatiya' tū tamālacnū
ixpālacata ixcentaca'n.

⁷ Ú'tza' iclīhuanli: "Ē icmimā'lh
ictlahua tū hui'x lacasqui'na',
Dios."

⁸ Xapūla huanli Cristo chī Dios
jā lakati chī mālacnūni'can
xatamaknīn animalh ē tū
līlakatāyacan ē xalakatin animalh
tū lhcuyucan nac pūmacamāstā'n,
ē jā lakati tū tamālacnū ixpālacata
nacāxapani'can ixcentaca'n.
Tzamāl' jā lipāxuhua Dios masqui
tamālacnū talakalhu'mān chuntza'
chī huan līmāpa'ksin. ⁹ Á'listān
Cristo huanli: "Ú'tza' iclīmini't
ictlahua tū hui'x lacasqui'na', Dios."
Dios māpānūlh talacāxtlahuan
xala' makāstza' ē hui'līlh tū á'xmān
xasāsti'. ¹⁰ Jesucristo tlahuallh
chuntza' chī ixtalacasqui'nīn Dios.
Xmān maktin mālacnūni'lh Dios
ixmacni'. Chuntza' cālitlahualh
lactze tachi'xcuhi't pō'ktu
quilhtamacuj.

¹¹ Ixlipō'ktuca'n pālejini' tī
israelitas tatlahua ixtascujūtca'n

lakalī lakalī. Maklhūhua'
tamālacnū chu ū'tza'tza'
talakalhu'mān. Tzamāl'
talakalhu'mān jā maktin
caticāmāpānūni'lh ixcentaca'n
tachi'xcuhi't. ¹² Cristo xmān
maktin nilh. Chuntza' līmālacnūlh
a'ktin talakalhu'mān tū tāyani'
pō'ktu quilhtamacuj. Palaj
tunca tahuī'lh na ixpekxtūcāna'j
Dios, ixpālacata Cristo nā
xla' māpa'ksin'i'n. ¹³ A'ntza'
ka'lhīmāl'h hasta a'cxni' Dios
nacātlaja ixtā'lāquiclhaktzi' ē
nacāmāmākentaxtūnī tū lacasqui'n
Cristo. ¹⁴ Cristo mālacnūni'nī't
Dios xmān a'ktin talakalhu'mān.
Ú'tza' cālitlahualh lactze pō'ktu
quilhtamacuj na ixlacatīn Dios
ixlipō'ktuca'n tī cāxapani'nī't
ixcentaca'n. ¹⁵ Espíritu Santo
nā chuntza' huan. Tatzo'knī' na
ixtachihuīn Dios chī huanli xapūla:

¹⁶ Á'līstān na'iccātā'tlahua xlaca'n
a'ktin talacāxtlahuan, huanli
Dios.

Chuntza' nala: Quit
na'iccāmākexmati
quilimāpa'ksin.
Quit na'iccālakpalini'
ixlīstacna'ca'n ē ū'tza'
natalimākentaxtūc'u'tun.

¹⁷ Á'līstān huanli:
Jātza' icticālacapāstacni'lh
ixcentaca'n.
Jātza' icticālacapāstacni'lh tū jā
tze tū tatlahualh.

¹⁸ Chuntza' Dios
quincāmātza'nkēna'nī'nī'ta'n. Jātza'
ixlacasqui'nca namālacnūni'yāuj
Dios á'a'ktin talakalhu'mān
tū naquincāmāpānūni'yān
quincuentaca'n.

**Ixlacasqui'nca
nalaktalacatzuna'jiyāuj Dios**

19 Chuhua'j, tā'timīn, Cristo nīlh quimpālacataca'n, ē chuntza' chuhua'j jā tijicua'nāuj natā'chihuīna'nāuj Dios. Xla' hui'lacha' nac a'kapūn jā sicu'a'llanālani't. **20** Cristo nīn'ltza' quimpālacataca'n, ē quincāmālaquī'ni'nī'ta'n pō'ktu quilhtamacuj jā lactanūcan nac a'kapūn. Chuntza' tzē nalaktalacatzuna'jiyāuj Dios.

21 Cristo, ū'tza' xapuxcu' pālej. Xla' squi'ni' Dios quimpālacataca'n quina'n tī tapa'ksīn'i'yāuj Dios.

22 Ú'tza' nalilaktalacatzuna'jiyāuj Dios ē ū'tza' nalimakapāxuiyāuj ixpālacata lipāhuanāuj Dios ē tlahuacu'tunāuj tū xla' lacasqui'n, ē ixpālacata ca'tzīyāuj quincuentaca'n quincāmātza'nkēna'ni'nī'ta'ntza'. Hua'chi cālimakche'kē'cani'ttza' quimacni'ca'n xastala'nka' xcān.

23 Jā tilakachā'ni'yāuj nūn macsti'na'j chī ka'lhīmā'nauj. Dios pō'ktu quilhtamacuj mākentaxtū tū huan. **24** Nalālacakpāstacāuj chā'tunu' quina'n. Nalāmaktāyayāuj. Chuntza' ā'chulā' nalāpāxqui'yāuj ē ā'chulā' natlahuayāuj tū tze.

25 Makapitzin jātza' tatā'talacxtimī tī ta'a'ka'l'ni' Dios. Xatze natalacxtimiyāuj. Chuntza' nalāmāhuixcānīyāuj. Huā'mā' ū'tza' ixlacasqui'nca ixpālacata ca'tzīyātit hui'xina'n talacatzuna'jīmā'lhtza' quilhtamacuj a'cxni' namimpala Cristo.

26 Palh chā'tin māca'tzīnīcani't tū ixlīcāna' ē palh lakmaka'n Jesucristo, chuntza' jā tū

a'nampala tū namāpānū ixuenta.

27 Najicua'n tū na'a'kspula a'cxni' Dios naputzāna'nī. Dios namakapātīnīn nac macscut jā nacālhcuyu ixtā'lāquiclhaktzi'.

28 Chuntza' chī huan līmāpa'ksīn tū Dios maxqui'lh Moisés, palh chā'tu' o kelhatu'tun testigos ixtahuan palh chā'tin chī'xcu' jā ixmākentaxtū līmāpa'ksīn, ū'tza' ixtalīmaknī. Jā ixtalakalhu'man.

29 Chuntza' ixcmakapātīnīncan tī jā ixtamākentaxtū līmāpa'ksīn xala' makāstza'. Ā'chulā' namakapātīnīncan palh chā'tin lakmaka'nī't Cristo ē palh puhuani't jā tū ixtapalh ixka'lhnī' Jesucristo. Jesucristo, ū'tza' tī nīlh ē līxopalh ixka'lhnī' quincuentaca'n chuntza' chī xasāsti' talacāxtlahuan. Catīxcuhuālh tī lakmaka'n Jesucristo namakapātīnīncan ixpālacata lakmaka'n ixEspíritu Dios tī quincālakalhu'manān. **30** Ca'tzīyāuj Dios huanli: "Xmān quit tzē na'iccāmakapātīnīn tī tatlahua tū jā tze. Quit naquintaxokoni!. Quit Māpa'ksīnī' ē quit na'iccāputzāna'nī quintachi'xcuhui't." **31** Lijicua' palh ixpātīni'u'j na ixmacan Dios xalahuan.

32 Calacapāstactit hui'xina'n chī cā'a'kspulan xapūla a'cxni' chū'cus cātamāsu'yuni'n ixtachihuīn Dios. Hui'xina'n ixpātīni'nā'tit a'cxni' ixcmākentaxtūlānī'yān. **33** Makatunu' ixcmālakalhumā'nā'tit hui'xina'n chī tapātīni'lh ā'makapitzin chuntza' pātīni'ntit hui'xina'n.

34 Ixcmālakalhumā'nā'tit hui'xina'n a'cxni' ixcmānūcan makapitzin

nac pūlāchi'n. A'cxni' lē'nca tū ixka'lhi'yā'tit, hui'xina'n jā lilípuhuantit ixpālacata ca'tziyā'tit ka'lhi'yā'tit nac a'kapūn tū ā'chulā' xatze ē tū jā maktin catisputli.

³⁵ Chuhua'lj, jā catamakchuy'i'tit. Calacapāstactit namaktīni'nā'tit mintatlaejca'n xala' nac a'kapūn.

³⁶ Catāyani'tit. Jā timakxtekā'tit natlahual'yā'tit tū Dios lacasqui'n. Chuntza' namaktīni'nā'tit tū Dios quincāmālacnūni'nī'ta'n.

³⁷ Tatzo'kni' na ixtachihuín Dios chī Dios huanli:

Jātza' ā'makās sputa, namin tī ixliminit ē jātza' catitanajilh.

³⁸ Ixlipō'ktuca'n tī Dios cāmāpānūni' ixcentaca'n ixpālacata talipāhuan Dios, xlaca'n pō'ktu quilhtamacuj nataka'lhi xasāsti' ixlatamatca'n.

Palh tī nataxtutāya na quintej, jā tze ca'ictimakca'tzilh.

³⁹ Quina'n jā hua'chi ā'makapitzin tī tataxtutāya na ixtej Dios ē tatza'nkā. Quina'n lipāhuanāuj Dios ē a'kapūtaxtunī'taujtza'!

Tzej talatlā'huan xlaca'n tī ta'a'ka'i'

11 Lipāhuanāuj Dios, ē chuntza' ca'tziyāuj namaktīni'nāuj tū ka'lhīmā'nauj. Nā ca'tziyāuj a'nán tū jāna'lj maktin laktzī'nāuj. ²Tachi'xcuhuī't xalakmakās, xlaca'n ixtamakapāxuí Dios, ixpālacata xlaca'n ixtalipāhuan Dios.

³Nā quina'n lipāhuanāuj Dios ē chuntza' ca'tziyāuj Dios tlahualh cā'quilhtamacuj ē chi'chini' ē mālhcuyu' ē ixlipō'ktu tū a'nán nac a'kapūn. Dios chihuina'nli

ē chuntza' tlahuakō'lh. Dios cātlahualh pō'ktu tū tasu'yu, masqui xapūla jā tū ixalnan tū tzē ixlaktzī'ncan.

⁴ Abel ixlipāhuan Dios, ē chuntza' xla' mālacnūni'lh Dios a'ktin talakalhu'mān tū xatze ē jā chī mālacnūlh Caín. Abel ixlipāhuan Dios, ē chuntza' Dios laktzī'lh tze. Dios maktnī'lh talakalhu'mān tū Abel mālacnūni'lh. Chuntza' Abel, masqui nīnī'ttza', quincāmāsu'yuni'yān chī nalipāhuanāuj Dios.

⁵Nā Enoc ixlipāhuan Dios ē ū'tza' jā linilh. Dios lē'lh nac a'kapūn. Jāla maclaca, ixpālacata Dios ixlē'nī't. Ixtachihuín Dios huan a'cxni' Enoc ixlatlā'huancus nac cā'quilhtamacuj, xla' ixmakapāxuí Dios. ⁶Nūn chā'tin tzē namakapāxuí Dios palh jā lipāhuan Dios. Tī tamin talatquiltrpūta Dios, ixlacasqui'nca tzej natal'a'ka'i' Dios huī'lh ē cāmaktāya tī nataliputza ixlipō'ktu ixlistacna'ca'n.

⁷Nā Noé ixlipāhuan Dios ē a'ka'i'lh ixlicāna' chī Dios ixuanini'ít namin a'ktin lakuat. Ixjicu'a'n, ē ū'tza' litlahualh a'ktin barco. Chuntza' ta'a'kapūtaxtulh xalanī'n na ixchic. Noé mākentaxtūlh tū Dios ixuanini'ít, ē chuntza' ixlitasu'yu ā'makapitzin jā lactze ixtahuani'ít ixpālacata xlaca'n jā ixta'a'ka'i' tū ixuanī't Dios. Noé ixlipāhuan Dios, ē ū'tza' Dios limāpānūni'lh ixuenta.

⁸Nā Abraham ixlipāhuan Dios. Kexmatni'lh a'cxni' Dios huanilh na'a'n nac a'ktin ti'ya't tū Dios namaxqui'. Abraham taxtulh na ixcā'lacchicni', masqui jā ixca'tzī

jā nachā'n. ⁹ Abraham ixlipāhuan Dios, ē chuntza' xla' chā'lh jā namaxqui'can ti'ya't, chuntza' chī Dios ixuanini't. Ixtlahuanī'tixa'cchic jā ixui'lh hua'chi chā'tin xamini'. Nā chuntza' ixui'lh ixka'hua'cha tī ixuanican Isaac ē nā ixtā'nat tī ixuanican Jacob. Xlaca'n nā Dios cāmaxqui'lh ti'ya't. ¹⁰ Chuntza' ixlihui'lh Abraham ixpālacata ixka'lhīmā'lh ixchā'lh nac cā'lacchicni' tū Dios ixtlahuanī't chuntza' chī ixtalacasqui'nīn. Huā'mā' cā'lacchicni' jā maktin catisputli.

¹¹ Ánā Sara ixlipāhuan Dios. Ú'tza' tzē lika'lhilh chā'tin i'ska'ta' masqui chā'lūhua'tza' ixuanī't. Masqui ixtelakatzā'lani'ltza' ixquilhtamacuj, Sara a'ka'i'lh Dios namākentaxtū tū ixuanī't. ¹² Chuntza' Dios maxqui'lh chā'tin i'ska'ta' Abraham masqui kōlu'tza' ixuanī't. Íxū'nātā'natna' Abraham talhūhua'nli hua'chi sta'cu ē cucujnu' tū tahui'lāna'lh na ixquilhtūn mar. Talhūhua'nli ē jāla cāpūtle'kekō'can.

¹³ Abraham ē Isaac ē Jacob tanilh. A'cxni' tanilh, jāna'lj ixtamaktini'n tū Dios ixmālacnūni't. Xmān ixtalaktzi'n makat. Tapāxuhualh ixpālacata ixtaca'tzi Dios nacāmākentaxtūni'tū ixcāhuanini't. Xlaca'n tzej ixtaca'tzi ixtalatlā'huan hua'chi tejetlā'hua'nī' nac cā'quilhtamacuj.

¹⁴ Chuntza' ixtalichihuina'n xlaca'n, ē chuntza' ixtasu'yu ixtaputzamā'nalh cā'lacchicni'.

¹⁵ Xlaca'n jā ixtalacapāstacmā'nalh ixca'lacchicni'ca'n jā ixtataxtunī'ta'ncha'. Palh chuntza' ixtapuhuanli, ixtataspi'tli tzamā'

nac cā'lacchicni'. ¹⁶ Xlaca'n jā ixtalacapāstaca ixcā'lacchicni'ca'n jā ixtataxtunī'ta'ncha'.

Ixtalacapāstaca ā'lacatin cā'lacchicni' jā a'chulā' xatze ē tū hui'lacha' nac a'kapūn. Ú'tza' Dios jā cālimāxana'n a'cxni' xlaca'n tahanuū'tza' ixDiosca'n. Dios cāxui'līnī't a'ktin cā'lacchicni' nac a'kapūn jā xlaca'n natatahui'la.

¹⁷ Nā Abraham ixlipāhuan Dios. Ú'tza' ixa'mā'lh līmaknī Isaac tī xmān chā'tin ixka'hua'cha ixuanī't. Ixmāxqui'cu'tun hua'chi a'ktin talakalhu'mān Dios. Chuntza' Dios ixmāpa'ksinī't ixpālacata ixlacasqui'n Abraham namāsu'yu palh ixlicāna' ixpāxqui' Dios.

¹⁸ Abraham ixkexmatni'cu'tun Dios, masqui Dios ixuanini't ixpālacata Isaac, Abraham nacāka'lhī lhūhua' i'xū'nātā'natna'. ¹⁹ Abraham ixa'mā'lh maknī Isaac chuntza' chī Dios ixuanini't, ixpālacata ixca'tzī Dios namaxqui'pala ixlatamat. Jā makās i'sputa ixmāknica Isaac. Dios maxqui'pālh ixlatamat.

²⁰ Ánā Isaac ixlipāhuan Dios. Ú'tza' cālihuanilh ixka'hua'chan chī Dios nacāsicua'lanātlahua.

Ixcamana' ixcāhuanican Jacob ē Esaú. ²¹ Nā Jacob ixlipāhuan Dios. Ú'tza' cālihuanilh ixnatā'natna', tī ixka'hua'chan José, chī Dios nacāsicua'lanātlahua. Chuntza' cāhuanilih a'cxni' nanītza'.

Litaquilhpūtalh ixpāla'c ē makapāxuīlh Dios. ²² Nā José ixlipāhuan Dios. Chuntza' a'cxni' jātza' makās i'sputa nanī, xla' huanli israelitas natataxtu nac Egipto. Nā huanilih José nacālē'ncañ ixlaclucutnu' a'cxni' natataxtu a'ntza'.

23 Ixtāta' ē ixtzī' Moisés nā ixtalipāhuan Dios. Puxcu' māpā'ksin'i'lh naçāmakníkō'can ixlipō'ktu lacstīn xmān laka'hua'chan. Moisés mātzē'kca a'cxni' ixlacatuncuhui'nī'tcus. Xlaca'n talaktzī'lh tzéhuani'l tixuanī't ē tamātzē'kli a'ktu'tun mālhcuyu!. Jā tajicua'nī'l h ixlimāpa'ksin puxcu'. **24** Nā Moisés ixlipāhuan Dios. A'cxni' chi'xcu'tza' ixuanī't, jātza' ixtahui'lacu'tun na ixchic puxcu' xala' nac Egipto, a'ntza' jā ixmakastacnī't ixtzu'ma'jāt puxcu'. **25** Moisés jātza' tahui'lacu'tunli ā'chulā' na ixchic puxcu', ixpālacata a'ntza' ixlipāxuacan tū jā tze. Xla' puhanli ā'chulā' tze nacātā'tahui'la ixtachi'xcuhi't Dios masqui capātīn'i lh. **26** Moisés puhanli ā'chulā' xatze kexmatni'can Cristo masqui ixlilakmaka'nca. Puhanli jā ka'lhi ixtapalh ixliricujca'n xala' nac Egipto. Xla' jā lakpuhanli tū xala' nac cā'quilhtamacuj. Xla' lakpuhanli tū xala' nac a'kapūn. **27** Moisés ixlipāhuan Dios, ē xla' taxtulh nac Egipto. Jā ixjicua'nī' puxcu', masqui ixca'tzī' palh ixsitzī'l h. Po'ktu quilhtamacuj kexmatni'l h Dios. Xla' hua'chi ixlaktzī'nī't Dios, masqui jāla laktzi'nican.

28 Moisés ixlipāhuan Dios. Chuntza' cāhuanilh israelitas natamaknī borregos ē natalītlahua macsti'na'j ixka'lhnī' na ixmākelhchaca'n. Chuntza' ángel jā cāmaknīlh ixlimaksāsti'ca'n israelitas a'cxni' cāmaknīlh ixlimaksāsti'ca'n xalanī'n nac Egipto. **29** Israelitas ixtalipāhuan

Dios. Xlaca'n tapātacutli Mar Xatzu'tzo'ko hua'chi nac cā'ti'ya'tna' jā cā'scahuahua. Xalanī'n nac Egipto ti ixtastālani', a'cxni' titapātacutcu'tunli, xlaca'n tajicsua'kō'l h.

30 Israelitas ixtalipāhuan Dios, ē chuntza' xlaca'n a'ktojon quilhtamacuj ixtata'l tamacxti'lli'tlā'huan cā'lacchicni' tū ixuanican Jericó. Chuntza' lī'a'kā'l h talhta'm xachihuix tū ixlitamacsti'li'nī't cā'lacchicni'. **31** Cāmaknīca tī xalanī'n nac Jericó tī jā takexmatni'cu'tunli Dios. Rahab, tī pūla xamaklani' ixuanī't, xla' jā maknīca. Rahab ixlipāhuan Dios, ē xla' ixcāmānūnī't na ixchic israelitas tī ixta'a'nī't talaktzī'hui'līni'n nac tzamā' ti'ya't. Ú'tza' jā talimaknīlh Rahab.

32 Jā ixlacasqui'nca ā'chulā' na'iccālhuaniyān ā'makapitzīn tī talipāhuanli Dios. Jā icka'l hī quilhtamacuj na'iccāhuaniyān tū tatlahualh Gedeón ē Barac ē Sansón ē Jefté ē David ē Samuel ē ixa'kchihuīna'nī'n Dios. **33** Xlaca'n ixtalipāhuan Dios. Ú'tza' taliskāhui'l h ā'makapitzīn cā'lacchicni', ē ixtamāpa'ksī. Ixtatlahua tū tze, ē Dios cāsicua'lanātlahualh chuntza' chī ixcāhuanini't. Ā'makapitzīn ixcālaktamaknūcan leones. Dios cāmaktāyalh ē chuntza' jā cāhua'l h. **34** Ā'makapitzīn ixcāmāpū'can nac macscut. Xlaca'n jā talhculh. Ā'makapitzīn ixcālīmaknīcu'tuncan espada. Xlaca'n ta'a'kapūtaxtulh. Masqui xlaca'n jā lactli'hui'quin ixtahuanī't, Dios cāmātli'hui'clhli. Jā ixtajicua'n. Ixtatlahua

lāmaknīn ē ixtamakatzā'la
ixtā'lāquiclhaktzi'ca'n.

³⁵ Makapitzin puscan, Dios
cāmālacastālancuanīn'i'h
ixcamana'ca'n, tī ixtanīn'i'tcus.

Ā'makapitzin tachi'xcuhui't tzej
cāmakapātīnīnca hasta jā tanīlh. Palh
xlaca'n ixtakelhtatzē'kli tū ixta'a'ka'lī',
jātzā' ixticāmakapātīnīnca. Xlaca'n jā
takelhtatzē'kli, ixpālacata ixtaca'tzī
nataka'lhī ixlatamatca'n tū xatze
a'cxni' Dios nacāmālacastālancuanī
nīn'i'n. ³⁶ Ā'makapitzin
cālakapalaca ē cāmaksno'kca.
Ā'makapitzin cāmānūca nac
pūlāchi'n ē cātūpixui'līca līcā'n.
³⁷ Ā'makapitzin cācucta'lāmaknīca.
Ā'makapitzin cālaczua'ta'hui'līca.
Ā'makapitzin cālimaknīca espada.
Ā'makapitzin ixta'a'cuantlā'huan
ē ixtalhakā' ixko'xka' purecu'
ē chivos. Lacxcamanīn'i'n
ixtahuani't. Ixcālakmaka'nican
ē ixcāmakapātīnīncan.
³⁸ Ixtatzā'lātlā'huan nac
cā'tzaya'nca ti'ya't ē nac cā'kēstini'n.
Ixtahui'lāna'lh nac lhu'cu' ē na
ixtampīn chihuix. Xalanī'n nac
cā'quilhtamacuj ixtapuhuan jā tū
ixtapalhca'n tī ixta'a'ka'lī', ē masqui
ā'chulā' ixtapalhca'n. ³⁹ Tzamā'
tachi'xcuhui't ixtalipāhuan Dios
ē ixtamakapāxuī Dios. Masqui
ixtalipāhuan Dios, xlaca'n jā
tamaktīni'nkō'lh ixlipō'ktu tū
Dios ixcāmālacnūni'n'i't. ⁴⁰ Dios
ixlacasqui'n a'cxtim ixquincātatā'lan,
ixpālacata lactze ixtalitaxtulh
chuntza' chī quina'n.

Calaktzi'lēuj Cristo

12 Quina'n ca'tzīyāuj chī
tzamā' chī'xcuhui'n

ixtalipāhuan Dios. Masqui xlaca'n
tapātīni'lh, jā tataspi'tli na ixtej
Dios. Quina'n cacāmaksca'tui
xlaca'n. Chuntza' camakxtekkō'uj
tū quincāmāmakchuyīyān na
ixtej Dios. Jātza' catlahuáuj
tū jā tze, masqui jicslīhua'
makxtekcan. Jā calakachā'nī'uj
natlahuayāuj ixtalacasqui'nīn Dios.
² Chuhua'j calaktzi'lēuj Jesucristo.
Quina'n tī a'ka'lī'yāuj Jesucristo
quincāmakapātītaxtūnī'ta'ntza'. Xla'
naquincāmaktāyayān na'a'ka'lī'yāuj
ā'chulā' tihui'lāna'ujcus. Xla'
pātīni'lh a'cxni' nīlh nac cruz.
Masqui lakkama'nca ē masqui
pātīni'lh, xla' pātikō'lh ixpālacata
ixca'tzī ā'listān napāxuhua.
Chuhua'j huī'lh na ixpekxtūcāna'j
Dios nac a'kapūn jā tā'māpa'ksīnī'n
Dios.

³ Capāstactit chī pātīni'lh
Jesucristo ē chī ixtatā'lāhuani
chī'xcuhui'n tī ixtaquiclhaktzi'n.
Chuntza' jā calakachipini'ntit
masqui pātīni'mpā'na'ntit. Jā
camakxtekit natlahua'yā'tit
ixtalacasqui'nīn Dios. ⁴ Masqui
lhūhua'tza' tū pātīni'ta'ntit, jā
ixtā'chuntza' chī tapātīni'lh
ā'makapitzin tī cāmknīca. ⁵ Palhāsā'
pātza'nkānī'ta'ntit ixtachihuīn
Dios jā Dios quincāmaxqui'yān
talacapāstaci' ē quincālaktzi'nān
hua'chi ixlacstīn. Chuntza' huan:

Tzej calacapāstacti a'cxni' Dios
cāstacyāhuayān.

Jā calakachipini' a'cxni' xla'
lacaquilhnīyān.

⁶ Dios cālacaquilhnī
ixlipō'ktuca'n tī cāpāxqui'.
Cālacaquilhnī ixlipō'ktuca'n tī
cātlahuani't ixlacstīn.

⁷Catāyani'tit a'cxni'
cālacaquihnlñyān. Palh Dios
cālacaquihnlñyān, chuntza'
litasu'yuyā'tit ixlacstīn
hui'xina'n. Ixlacasqui'nca
chā'tin xatāta' nacālacaquihnlñ
ixlacstīn. ⁸Dios cālacaquihnlñ
ixlipō'ktuca'n ixlacstīn. Palh
jā cahuālh ixcālacaquihnlñ
chuntza' ixtasu'yulh hui'xina'n jā
ixlicāna' ixlacstīn Dios. ⁹A'cxni'
quincāmakastacni' quintāta'ca'n,
ixquincālacaquihnlñyān ē
quina'n ixcālakachi'xcuhui'yauj.
A'chulā' ixlacasqui'nca quina'n
nakexmatni'yauj quinTāta'ca'n Dios
tī quincāmaxqui'yān quilatamatca'n
tū jā catilakspulli. ¹⁰Quintāta'ca'n
tī xalani'n nac cā'quilhtamacuj,
xlaca'n ixquincālacaquihnlñyān
chuntza' chī ixtalacpuhuān.
Xlaca'n ixtalacasqui'n līlilatejtīn
ixlatā'kchokouj nac cā'quilhtamacuj.
Nā Dios quincālacaquihnlñyān,
ixpālacata quincālacapāstacān.
Xla' lacasqui'n quina'n lactze
nahuanāuj chī xlā!. ¹¹A'cxni'
quincālacaquihnlñyān, lipuhuanāuj.
Masqui quincātamālakaputziyān,
ā'līstān tze litaxtuyāuj, ē chuntza'
līsca'tāuj.

Lijicua' palh jā nakexmatni'yāuj Dios

¹²Chuhua'j calāmāhuixcānī'tit
ē jā cataxla'juani'tāya'tit. ¹³Tzej
catlā'hua'ntit na ixtej Dios. Chuntza'
nacāmaktāya'yā'tit xlaca'n tī jāna'l
tzej ta'a'ka'i!. Chuntza' xlaca'n jā
catitatamakahualsi.

¹⁴Lipāxuhua cacātā'tahui'la'tit
ixlipō'ktuca'n tachi'xcuhui't.
Catlahua'tit xmān tū tze. Palh
chā'tin jā makxtekcu'tun tlahua

tū jā tze, xla' jā catilakchā'lh
Dios. ¹⁵Dios lakalhu'manīni'n.
Catamakxteknī'tit Dios
nacāmaktāyayān milipō'ktuca'n.
Jā cataxtutāya'tit na ixtej Dios
nūn chā'tin chī hui'xina'n. Palh
chā'tin taxtutāya, cāmāmakchuyī
ā'makapitzīn tī ta'a'ka'i!. ¹⁶Jā
caka'lhi'tit mintā'lāpāxqui'nca'n.
Jā calakmaka'ntit tū ixla' Dios, chī
Esaú. Xla' ixuā'yancu'tun, ē ū'tza'
listā'lh tū ixmakxteknī'cani't tū
ixpālacata līmaksāsti' ixuanī't.
¹⁷Hui'xina'n ca'tziyā'tit ā'līstān
xla' ixlacasqui'n ixmaxqui'palaca ē
jātza' la lakmāxtulh. Xla' ixcalhuan
ixpālacata lakpalicu'tunli tū
ixtlahuanī't.

¹⁸Hui'xina'n jā ixui'lāna'ntit
a'ntza' a'cxni' Dios māstā'lh
līmāpa'ksīn nac sipej jā huanican
Sinaí. Israelitas xalani'n
makāstza' tatalacatzuna'jilh nac
Sinaí. Talaktzī'lh lamana' ē jā
cā'pucsua' ixuanī't ē jā makli'pli'.

¹⁹Takexmatli a'ktin liskoli' ē a'ktin
tachihuīn. A'cxni' takexmatli
ixtachihuīn Dios, xlaca'n tahanli
jātza' ā'chulā' cachihuīna'lh.

²⁰Tajicua'nli a'cxni' Dios huanli
nūn chā'tin l'xa'malh sipej. Nā
huanli palh lakatin animalh
natāya a'ntza' ixlacasqui'nca
nalilacata'lamaknīcan chihuīx.

²¹Tī talaktzī'lh huā'mā!, tajicua'nli.
Nā Moisés huanli: "Icxpipimā'lh
ixpālacata icjicua'n."

²²Hui'xina'n jā chuntza'
ta'nī'ta'ntit nac Sinaí. Hui'xina'n
pimpā'na'ntit ā'lacatin nac sipej jā
huanican Sión ē nac cā'lacchicni'
jā hui'lh Dios xalakahuan. Huā'mā'
cā'lacchicni' hui'lacha' nac a'kapūn

ē huanican Jerusalén. A'ntza' ta'a'nan lhūhua' ángeles. ²³A'ntza' nā hui'xina'n pimpā'na'ttit nac a'kapūn jā tatalacxtimīn'i tē tamakapāxuimā'nalh Dios tī xapūla ixlacstín Dios, tī tatzo'kni' ixtacuhuini'ca'n nac a'kapūn. A'ntza' jā huīlh Dios. Ú'tza' tī nacāputzāna'nikō' ixlipō'ktuca'n tachi'xcuhuīt. Nā a'ntza' tahui'lāna'ncha' ixlistacna'ca'n tī tanīn'i'ttza' ē cātlahuacanīt lactze. ²⁴Hui'xina'n a'ka'l'i'nī'ta'nttit Jesucristo ú'tza' tī makapūtaxtūnu'n. Xla' tlahuani't xasāsti' talacáxtlahuan. Ixka'lhní' Jesucristo cāliche'kē' ixlistacna'ca'n tachi'xcuhuīt. ē chuntza' talakalhu'mān ixka'lhní' Jesucristo. Ú'tza' ā'chulā' xatze ē jā ixka'lhní' Abel.

²⁵Cakexpa'ttit tū huan Dios. Cāmakapātīneca tī jā takexmatni'ilh Moisés tī Dios māchihuīnilh. Ā'chulā' naquincātamakapātīnīn palh jā kexmatni'cu'tunāuj Dios chi chihuīna'nācha' nac a'kapūn. ²⁶Lakmajtza' Dios chihuīna'nli a'cxni' ixtatakēstokni'it israelitas lacatzuna'j nac Sinaí. Tí'ya't tachiquilh. Chuhua'j Dios huan: "Quit na'icchiquipala ti'ya't ē jā xmān ti'ya't. Nā na'icchiqui a'kapūn." ²⁷Huā'mā' huanicu'tun natasputkō' ixlipō'ktu tū cāmālacatzucunīt. Ā'xmān natahui'la tū jāla lacachiquican. ²⁸Quina'n natā'tahui'layāuj Dios jā xla' māpa'ksini'n jā tāyani' pō'ktu quilhtamacuj. Chuhua'j namaxqui'yāuj tapāxcatca'tzin Dios ē nalakachi'xcuhuī'yāuj ē

namakapāxuīyāuj chuntza' hua'chi chī xla' lacasqui'n. ²⁹Ixlīcāna' Dios hua'chi a'ktin ka'tla' lamana' ixpālacata xla' nacāmakapātīn xlaca'n tī jā takexmatni'.

Palh tzej nalatā'kchokoyāuj,
chuntza' nalimakapāxuīyāuj Dios

13 Calāpāxqui'tēlha'tit milipō'ktuca'n ixpālacata hui'xina'n litā'timīn. ²Cacāmānū'tit na minchicca'n tī taminācha' xala' makat. Ā'makapitzin tī chuntza' tlahuani't, xlaca'n tamānūnīt ángeles na ixchicca'n, masqui xapūla jā ixtaca'tzi palh xlaca'n ángeles ixtahuani't.

³Jā cacāpātza'nkātit tī cāchī'canīt. Cacālakalhu'ma'nttit xlaca'n hua'chi cātatā'chi'nī'ta'nttit. Jā cacāpātza'nkātit tī tapātini'mā'nalh. Cacālakalhu'ma'nttit xlaca'n hua'chi nā hui'xina'n cātā'pātīnīmpā'na'nttit.

⁴Xatze tamakaxtokcan. Jā tze ka'lhicān tā'lāpāxqui'n. Dios nacāmakapātīnīn xlaca'n tī chuntza' tala.

⁵Jā xmān calacapāstactit chī nalika'lhi'yā'tit tumīn. Lipāxuhua catahui'la'tit palh ka'lhi'yā'tit lhūhua' tumīn o palh jā lhūhua'. Dios huanīt: "Pō'ktu quilhtamacuj na'ictāllatahui'layān. Jā maktin ictimakxtekni'." ⁶Ú'tza' jā catilijicua'nui. Tzē nahuanāuj:

Māpa'ksini' Dios quimaktāya.
Jā ictijicua'ni'lh tū
naquintatlahuani'
tachi'xcuhuīt.

⁷Cacālacapāstactit xlaca'n tī pūla cātamāsu'yuni'n ixtachihuīn Dios. Cacāpāstactit chī ixtalīlatlā'huan xlaca'n, ē chuntza' catlā'hua'nttit.

⁸ Jesucristo chu ū'tza'tza'
chī tihua'na'. Jā makstín
talakpalí. ⁹ Jā catamakxtektit
nacātamāsu'yuni'yān xtum
tamāsu'yun tū jā a'ka'i'nī'ta'ntit.
Dios ū'tza' tī quincāmaktāyayān
chī nalatā'kchokoyāuj chuntza'
chī xla' lacasqui'n. Tamāsu'yun
ixpālacata tū hua'can, huā'mā'
jā quincāmaktāyayān. Masqui
ā'makapitzin takexmatni' tzamā'
tamāsu'yun, jā cāmaktāya xlaca'n.

¹⁰ Pālejní' tī tascuja na
ixtemploca'n israelitas, xlaca'n
tzē natahua' macsti'na'j xaquinít
animalhna' tū mālacnūni'caní't
Dios. Xtum talakalhu'mān
tū mālacnūni'caní't Dios
tū quincāmāpānūni'yān
quincuentaca'n. Huā'mā'
talakalhu'mān, ū'tza' Jesucristo.

¹¹ Xapuxcu' pālej, xla' lē'n
ixka'lhní' animalh xatamknín
hasta nac templo jā huanican
Ā'chulá' Xatasicua'lanātlahuan
jā ixli'a'ktu' nac cuarto. A'ntza'
mālacnūni'can Dios ka'lhní'
ixpālacata nacāmāpānūni'
ixcuentaca'n tachi'xcuhuít.
Ixmacni'ca'n animalh, tzamā'
cāmāxtucan nac cā'lacchicni'.
A'ntza' cālhuyucan. ¹²Nā Jesús
nā māxtuca nac cā'lacchicni'. Ě
a'ntza' nīlh. Chuntza' pātini'lh
ixpālacata ixcālímāpānūni'cu'tun
ixka'lhní' ixcuentaca'n
tachi'xcuhuít. ¹³Lakmaka'nca
Jesucristo a'cxni' māxtuca nac
cā'lacchicni' ē xtokohua'ca'ca nac
cruz. Quina'n a'ka'i'yāuj, ē chuntza'
ixlacasqui'nca napātini'nāuj a'cxni'
quincātalakmaka'nān ixpālacata
Jesucristo. ¹⁴Huā'tzā' nac

cā'quilhtamacuj jā tū cā'lacchicni'
tū natahui'la pō'ktu quilhtamacuj.
Quina'n ka'lhīmā'nauj ā'a'ktin
cā'lacchicni' tū nalaktzi'nāujcus.
¹⁵ Jātza' mālacnūni'yāuj Dios
xatamknín animalh. Xatze
camaxqui'uj tapāxcatca'tzín Dios.
Ū'tza' hua'chi talakalhu'mān.
Ixlacasqui'nca namāka'tli'yāuj
Dios ixpālacata Jesucristo. ¹⁶ Jā
capātza'nkātit natlahua'yā'tit tū tze
ē nalāmaktāya'yā'tit. Ū'tza' huā'mā'
tū līpāxuhua Dios.

¹⁷ Cacākexpa'tni'tit xanapuxcu'nu'
xalani'n nac templo. Catlahua'tit
tū cātahuaniyān. Xlaca'n
cāmaktaka'lhān hui'xina'n
ixpālacata talacasqui'n
xa'nca na'a'ka'i'yā'tit. Xlaca'n
natamaxqui' cuenta Dios chi
tascuja. Xlaca'n cā'tapāxuhuān
natascuja palh natlahua'yā'tit
tū nacātalimāpa'ksiyān. Palh jā
nacākexpa'tni'yā'tit, natalilipuhuan.
Ē hui'xina'n jā tū caticālimacuani'n.

¹⁸ Cali'orarli'tit quimpālaca.
Quit icca'tzi icmākentaxtūlh tū
Dios quimacamaxqui'nī't. Pō'ktu
quilhtamacuj ictlahuacu'tun tū
tze. ¹⁹ Iccāsqui'nī'yān cali'orarli'tit
Dios palaj naquimacā'nācha' jā
hui'lāna'ntit.

Tasicua'lanālin

²⁰ Dios ū'tza' tī
quincāmakapāxuiyān.
Xla' mālacastālancuanlh
quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo.
Jesucristo nīlh ē līxapalh
ixka'lhní' quincuentaca'n. Chuntza'
licāxtlahualh talacāxtlahuan tū
natāyani' pō'ktu quilhtamacuj.
Chuhua'j xla' tihua'na'

naquincāmaktaka'l'hān. ²¹Dios
cacāmaxqui'n talacapāstacni' tū
nacāmaktāyayān natlahua'yā'tit
ixtalacasqui'nīn. Nā quina'n
caquincātlahuan lactze chuntza'
chi xla' lacasqui'n. Ú'tza'
lītlahua ixlitli'hui'qui Jesucristo.
Calakachi'xcuhuī'ca Jesucristo
pō'ktu quilhtamacuj. Amén.

²²Tā'timīn, iccāsqui'nīlyān
lilacatzucu nakelhtahua'ka'yā'tit
tū iccātzo'knuni'mā'n nac
huā'mā' ca'psnap. Jā ka'tla' tzamā'

ca'psnap tū iccātzo'knuni'nī'ta'n.

²³Iccāmāca'tzīnīcu'tunān
makxtekcani'ttza' Timoteo.
Chuhua'j jātza' tachi'n. Palh xla'
namin palaj, naquintā'a'n a'cxni'
na'iccālaka'nāchā'n.

²⁴Cacāsaludarli'tit ixlipō'ktuca'n
xanapuxcu'nu' nac templo.
Calāsaludarli'tit milipō'ktuca'n.
Tā'timīn xala' nac Italia
cātahuaniyān.

²⁵Dios cacāsicua'lanātlahuakō'n.
Amén.